

het Evangelie naar
++ KATA IΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
studie 7

15 oktober 2015
Bodegraven

terugblik...

- ❑ Johannes 2 begint met Jezus' eerste teken: water in wijn veranderd op de derde dag
- ❑ daarna (vlak voor Pascha) volgt het conflict met de Joden over zijn optreden in de tempel;
 - Jezus' misverstane profetie over de afbraak van de tempel en haar herrijzenis in drie dagen;
 - Jezus krijgt veel aanhang vanwege het zien van zijn (wonder)tekenen.

Johannes 2

²⁴ maar Jezus zelf
vertrouwde Zichzelf
hun niet toe,
omdat Hij hen allen *kende*

²⁵ en omdat het voor Hem
niet nodig was, dat iemand
aangaande de mens getuigde;
want Hij *kende* zelf,
wat in de mens was.

> niemand hoefde Hem te
vertellen wie de mens is

Johannes 3

¹ En er was iemand uit de Farizeeen,
wiens naam was Nikodemus,
een overste der Joden;

lett. een *mens*

= connectie met het voorgaande vers:

- een *mens* die Jezus kende (en doorzag);
- Nicodemus geloofde in Jezus vanwege de tekenen (3:2).

ἮΝ	ΔΕ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ	ΕΚ	ΤΩΝ	ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ
was	echter	mens	van-uit	de	Farizeeën
er was en		iemand	uit	de	Farizeeën

Johannes 3

¹ En er was iemand uit de Farizeeen,
wiens naam was Nikodemus,
een overste der Joden;

[Gr. overwinnaar van [het] volk]

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ	ΟΝΟΜΑ	ΑΥΤΩ	ΑΡΧΩΝ	ΤΩΝ	ΙΟΥΔΑΙΩΝ
Nikodemus	naam	aan-hem	overste	van-de	Joden
Nicodemus	naam	wiens .. was	een overste	der	Joden

Johannes 3

¹ En er was iemand uit de Farizeeen,
wiens naam was Nikodemus,
een overste der Joden;

| = lid van de Hoge Raad, het Sanhedrin |

NIKOΔHMOC	ONOMA	AYTΩ	APXΩN	TΩN IOYΔAIΩN
Nikodemus	naam	aan-hem	overste	van-de Joden
Nicodemus	naam	wiens .. was	een overste	der Joden

Johannes 7

⁴⁸ Heeft soms een van de oversten in Hem geloofd, of van de Farizeeen?

⁴⁹ Maar die schare, die de wet niet kent, vervloekt zijn zij!

⁵⁰ **Nikodemus**, die vroeger tot Hem was gekomen, **een van hen**, zeide tot hen:

⁵¹ Veroordeelt onze wet dan een mens, tenzij men zich eerst van hem op de hoogte gesteld heeft en kennis genomen van wat hij doet?

Johannes 19

³⁸ En daarna vroeg Jozef van Arimatea, een discipel van Jezus, maar in het verborgen uit vrees voor de Joden, aan Pilatus het lichaam van Jezus te mogen wegnemen; en Pilatus stond het toe. Hij kwam dan en nam zijn lichaam weg.

³⁹ En ook kwam **Nikodemus**, die de eerste maal des nachts tot Hem gekomen was, en hij bracht een mengsel mede van mirre en aloe, ongeveer honderd pond.

⁴⁰ Zij namen dan het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen windsels met de specerijen...

Johannes 3

² deze kwam des nachts tot Hem
en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten,
dat Gij van God gekomen zijt als leraar;
want niemand kan die tekenen doen,
welke Gij doet, tenzij God met Hem is.

- > uit angst?
- > om in rust onderwezen te worden?
- > typologisch: in het duister tastend?

ΟΥΤΟC ΗΛΘΕΝ ΠΡΟC ΑΥΤΟΝ ΝΥΚΤΟC

deze kwam naar-toe hem van-nacht

deze kwam tot Hem des nachts

Johannes 3

² deze kwam des nachts tot Hem
en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten,
dat Gij van God gekomen zijt als leraar;
want niemand kan die tekenen doen,
welke Gij doet, tenzij God met Hem is.

ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ ΡΑΒΒΙ ΟΙΔΑΜΕΝ

en zei tothem Rabbi wij-hebben-waargenomen

en zeide tot Hem Rabbi wij weten

ΟΤΙ ΑΠΟ ΘΕΟΥ ΕΛΗΛΥΘΑΣ ΔΙΔΑΚΚΑΛΟC

dat van-af God jij-bent-gekomen leraar

dat van God Gij zijt gekomen als leraar

Johannes 3

² deze kwam des nachts tot Hem
en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten,
dat Gij van God gekomen zijt als leraar;
want niemand kan die tekenen doen,
welke Gij doet, tenzij God met Hem is.

dezelfde reden als waarom velen geloofden;
2:23

ΟΥΔΕΙΣ ΓΑΡ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΑΥΤΑ ΤΑ ΧΗΜΕΙΑ ΠΟΙΕΙΝ

niemand want kan~ deze de tekenen doen

niemand want kan die - tekenen doen

Johannes 3

² deze kwam des nachts tot Hem
en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten,
dat Gij van God gekomen zijt als leraar;
want niemand kan die tekenen doen,
welke Gij doet, tenzij God met Hem is.

Α	ΚΥ	ΠΟΙΕΙΣ	ΕΑΝ	ΜΗ
die	jij	doet	in-het-geval-dat	toch-niet
welke	Gij	doet	tenzij	-

Η	Ο	ΘΕΟΣ	ΜΕΤ	ΑΥΤΟΥ
(dat)-hij-zal-zijn	de	God	met	hem
is	-	God	met	Hem

Johannes 3

³ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand wederom geboren wordt,
kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.

[Gr. amen! amen!]

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ

antwoordde Jezus en zei tot hem

antwoordde Jezus en zeide tot hem

ΑΜΗΝ ΑΜΗΝ ΛΕΓΩ ΟΙ

amen amen | ik-zeg tot jou

voorwaar voorwaar Ik zeg u

Johannes 3

³ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand wederom geboren wordt,
kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.

[Gr. *anōthen* = lett. van-boven > wijst op oorsprong!]

ΕΑΝ	ΜΗ	ΤΙς
in-het-geval-dat	toch-niet	iemand
tenzij	-	iemand

ΓΕΝΝΗΘΗ	ΑΝΩΘΕΝ
(dat)-hij-geboren-zal-worden	opnieuw
wordt geboren	wederom

anochen

- Mat.27:51 En zie, het voorhangsel van de tempel scheurde **van boven** tot beneden in tweeën...
- Joh.19:11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geen macht tegen Mij hebben, indien het u niet **van boven** gegeven ware...
- Jak.1:17 Iedere gave, die goed, en elk geschenk, dat volmaakt is, daalt **van boven** neder, van de Vader der lichten...

Johannes 1

- ¹² Doch allen, die Hem *ontvingen*, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven;
- ¹³ die niet uit bloed, noch uit de wil *van vlees*, noch uit *wil van een man*, maar *vanuit* God geboren zijn.

Johannes 3

³ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand wederom geboren wordt,
kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.

Gr. gennao = genereren (verwijzend naar het
mannelijk en/of vrouwelijk aandeel in de verwekking)

ΕΑΝ	ΜΗ	ΤΙς
in-het-geval-dat	toch-niet	iemand
tenzij	-	iemand

ΓΕΝΝΗΘΗ	ΑΝΩΘΕΝ
(dat)-hij-geboren-zal-worden	opnieuw
wordt geboren	wederom

Johannes 3

³ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand *van boven* geboren wordt,
kan hij het Koninkrijk Gods niet zien.

ΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ	ΙΔΕΙΝ	ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ	ΤΟΥ ΘΕΟΥ
niet hij-kan~	waarnemen	het koninkrijk	van-de God
niet hij kan	zien	het Koninkrijk	- Gods

Johannes 3

⁴ Nikodemus zeide tot Hem:
Hoe kan een mens geboren worden,
als hij oud is?

Kan hij dan voor de tweede maal
in de moederschoot ingaan
en geboren worden?

ΛΕΓΕΙ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ [Ο] ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

^lzeft naar-toe hem de Nikodemus

zeide tot Hem [-] Nicodemus

ΠΩΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΕΝΝΗΘΗΝΑΙ ΓΕΡΩΝ ΩΝ

hoe ? ^lkan~ mens geboren-worden grijsaard ^lzijnde

hoe kan een mens geboren worden oud als hij is

Johannes 3

4 Nikodemus zeide tot Hem:
Hoe kan een mens geboren worden,
als hij oud is?

Kan hij dan voor de tweede maal
in de moederschoot ingaan
en geboren worden?

MH	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΚΟΙΛΙΑΝ	ΤΗΣ	ΜΗΤΡΟΣ
toch-niet	hij-kan~	tot-in	de	buikholte	van-de	moeder
dan	hij kan	in	de	-schoot	–	moeder-

ΑΥΤΟΥ	ΔΕΥΤΕΡΟΝ	ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ	ΚΑΙ	ΓΕΝΝΗΘΗΝΑΙ
van-hem	tweede-keer	binnen-komen	en	geboren-worden
-	voor de tweede maal	ingaan	en	geboren worden

Johannes 3

⁵ Jezus antwoordde:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand geboren wordt
uit water en Geest,
kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.

ΑΠΕΚΡΙΘΗ	ΙΗΣΟΥΣ	ΑΜΗΝ	ΑΜΗΝ	ΛΕΓΩ	ΣΟΙ
antwoordde	Jezus	amen	amen	Ik zeg	tot jou
antwoordde	Jezus	voorwaar	voorwaar	Ik zeg	u

Johannes 3

⁵ Jezus antwoordde:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand geboren wordt
uit water en Geest,
kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.

[= gegenereerd wordt]

ΕΑΝ	ΜΗ	ΤΙς	ΓΕΝΝΗΘΗ
in-het-geval-dat	toch-niet	iemand	(dat)-hij-geboren-zal-worden
tenzij	-	iemand wordt geboren	

Johannes 3

⁵ Jezus antwoordde:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand geboren wordt
uit water en Geest,
kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.

[zie Ezech.36 >]

ΕΞ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

van-uit water en geest

uit water en Geest

Ezechiël 36

²⁴ Ik zal u weghalen uit de volken en u bijeenvergaderen uit alle landen, en Ik zal u brengen naar uw eigen land;

²⁵ Ik zal **REIN WATER** over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen;

²⁶ een nieuw hart zal Ik u geven en een **NIEUWE GEEST** in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven.

²⁷ **MIJN GEEST** zal Ik in uw binnenste geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt.

Johannes 3

5 Jezus antwoordde:
Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u,
tenzij iemand geboren wordt
uit water en Geest,
kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan.

[vers 3: niet zien]

ΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ	ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ	ΤΟΥ ΘΕΟΥ
niet hij-kan~	binnen-komen	tot-in	het koninkrijk	van-de God
niet hij kan	binnengaan	-	het Koninkrijk	- Gods

Johannes 3

⁶ Wat uit het vlees geboren is, is vlees,
en wat uit de Geest geboren is, is geest.

TO	ΓΕΓΕΝΝΗΜΕΝΟΝ	ΕΚ	ΤΗΣ	ΚΑΡΝΟΣ	ΚΑΡΣ	ΕΣΤΙΝ
het	verwekt-zijnde~	van-uit	het	vlees	vlees	is
wat	geboren is	uit	het	vlees	vlees	is

Johannes 3

⁶ Wat uit het vlees geboren is, is vlees,
en wat uit de Geest geboren is, is geest.

Johannes 6:63

De Geest is het, die LEVEND MAAKT,
het vlees doet geen nut;
de woorden, die Ik tot u gesproken heb,
zijn geest en zijn leven.

ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΓΕΝΝΗΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

en het verwekt-zijnde~ van-uit de geest

en wat geboren is uit de Geest

ΠΝΕΥΜΑ ΕΣΤΙΝ

geest is

geest is

Johannes 7

³⁸ Wie in Mij gelooft,
gelijk de Schrift zegt,
stromen van levend water
zullen uit zijn binnenste vloeien.

³⁹ Dit zeide Hij van de Geest,
welke zij, die tot geloof in Hem kwamen,
ontvangen zouden;
want de Geest was er nog niet,
omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.

Johannes 3

7 Verwonder u niet,
dat Ik u gezegd heb:
Gijlieden moet wederom geboren worden.

MH	ΘΑΥΜΑΧΕΙ	ΟΤΙ	ΕΙΠΟΝ	ΟΙ
toch-niet	(dat)-jij-je-zou-verwonderen	dat	ik-zei	totjou
niet	verwonder u	dat	Ik heb gezegd u	

Johannes 3

7 Verwonder u niet,
dat Ik u gezegd heb:

Gijlieden moet wederom geboren worden.

meervoud:
Nicodemus vertegentwoordigt het hele volk

ΔΕΙ

het-is-bindend jullie

moet

ΥΜΑC

gijlieden

ΓΕΝΝΗΘΗΝΑΙ

geboren-te-worden

geboren worden

ΑΝΩΘΕΝ

opnieuw

wederom

Johannes 3

7 Verwonder u niet,
dat Ik u gezegd heb:
Gijlieden moet wederom geboren worden.

[lett. het-is-bindend]

ΔΕΙ

het-is-bindend

moet

ΥΜΑΙΣ

jullie

gijlieden

ΓΕΝΝΗΘΗΝΑΙ

geboren-te-worden

geboren worden

ΑΝΩΘΕΝ

opnieuw

wederom

Johannes 3

⁸ De wind blaast, waarheen hij wil,
en gij hoort zijn geluid,
maar gij weet niet,
vanwaar hij komt of waar hij heengaat;
zo is een ieder, die uit de Geest geboren is.

Gr. pneuma (Heb. *roeach*)

= geest = wind = adem (2Thes.2:8)

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΟΠΟΥ

de windstoot waar-ook-maar ¹hij-wil ¹waait

de wind waarheen hij wil blaast

Johannes 3

⁸ De wind blaast, waarheen hij wil,
en gij hoort zijn geluid,
maar gij weet niet,
vanwaar hij komt of waar hij heengaat;
zo is een ieder, die uit de Geest geboren is.

pneuma is niet te zien maar wel te horen

geloof is uit horen (nl. van het woord Gods)

Rom.10:17

Joh.7:38,39 > stromen van levend water...

ΚΑΙ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ ΑΥΤΟΥ ΑΚΟΥΕΙΣ

en het geluid van-hem |jij-hoort

en - geluid zijn gij hoort

Johannes 3

⁸ De wind blaast, waarheen hij wil,
en gij hoort zijn geluid,
maar gij weet niet,
vanwaar hij komt of waar hij heengaat;
zo is een ieder, die uit de Geest geboren is.

ΑΛΛ ΟΥΚ ΟΙΔΑΣ

maar niet jij-hebt-waargenomen waarvandaan? ¹hij-komt~

maar niet gij weet

ΠΟΘΕΝ

vanwaar

ΕΡΧΕΤΑΙ

hij komt

ΚΑΙ ΠΟΥ ΥΠΑΓΕΙ

en waar? ¹hij-gaat-heen

of waar hij heengaat

Johannes 3

⁸ De wind blaast, waarheen hij wil,
en gij hoort zijn geluid,
maar gij weet niet,
vanwaar hij komt of waar hij heengaat;
zo is een ieder, die uit de Geest geboren is.

wat vanuit de geest gegenereerd is
is herkenbaar aan het geluid dat het produceert

ΟΥΤΩΣ	ΕΣΤΙΝ	ΠΑΣ	Ο	ΓΕΓΕΝΝΗΜΕΝΟΣ
zó	is	elke	degene	verwekt-zijnde~
zó	is	een ieder	die	is geboren

ΕΚ	ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
van-uit	de geest
uit	de Geest

Johannes 3

⁹ Nikodemus antwoordde en zeide tot Hem:
Hoe kan dit geschieden?

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ

antwoordde Nikodemus en zei *tot hem*

antwoordde Nicodemus en zeide tot Hem

ΠΩΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΑΥΤΑ ΓΕΝΕΘΑΙ

hoe? ^lkan~ deze-dingen ^lworden~

hoe kan dit geschieden

Johannes 3

¹⁰ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Gij zijt de leraar van Israel,
en deze dingen verstaat gij niet?

[niet "een" (zoals de St.Vert.)]

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ ΟΥ ΕΙ
antwoordde Jezus en zei tot hem jij bent
antwoordde Jezus en zeide tot hem gij zijt

Ο ΔΙΔΑΚΤΑΛΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΤΑΥΤΑ ΟΥ ΓΙΝΩΣΚΕΙΣ
de leraar van-het Israël en deze-dingen niet jij-weet
de leraar van Israel en deze dingen niet gij verstaat

Johannes 3

¹⁰ Jezus antwoordde en zeide tot hem:
Gij zijt de leraar van Israel,
en deze dingen verstaat gij niet?

m.a.w. wat Jezus had gezegd
had hem bekend moeten zijn!

Denk ook aan *Gilgal*...

ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ ΟΥ ΕΙ
antwoordde Jezus en zei tot hem jij bent
antwoordde Jezus en zeide tot hem gij zijt

Ο ΔΙΔΑΚΤΑΛΟΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΤΑΥΤΑ ΟΥ ΓΙΝΩΣΚΕΙΣ
de leraar van-het Israël en deze-dingen niet jij-weet
de leraar van Israel en deze dingen niet gij verstaat

[*kilkeel*] (pi.) rollen,
draaien

גָּלַגַּל (פָּעַל)

[*kalkal*] wiel, rad
— dierenriem
— tandrad

גָּלַגַּל יָ

— גָּלַגַּל-הַמַּזְלוֹת

— גָּלַגַּל שְׁנַיִם

[*kilkoel*] wenteling,
metamorfose
— reïnkarnatie

גָּלַגְוָל, יָ

— גָּלַגְוָל-נִשְׁמוֹת

1 Petrus 1

³ Geloofd zij de God en Vader
van onze Here Jezus Christus,
die ons naar zijn grote barmhartigheid
door de OPSTANDING
van Jezus Christus uit de doden
heeft doen **WEDERGEBOREN** worden
tot een levende hoop...